

Fókuszban az adózási szempontok

Praxisjog értékesítésének kérdései

Az egyre idősödő háziiorvosi társadalomban egyre fontosabb és egyre többször felmerülő kérdés, hogy miként is kell adózni a praxisjog értékesítése – már ha egyáltalán sikerül eladni – során, milyen közterhekkkel kell számolni.

Az egyértelmű, hogy a praxisjog – mint vagyoni értékű jog – kimondottan személyhez fűződő jog, üzletszerű értékesítése nem értelmezhető, így adózási oldalról kizárólag a személyi jövedelemadó, az egészségügyi hozzájárulás és az illeték jön, jöhet számításba.

A jelenleg hatályos szabályozás szerint a praxisjog értékesítése egyéb jövedelemnek minősül, az erre vonatkozó jövedelem- és adómegállapítási, bevallási szabályokkal.

SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ

Az SZJA törvény 28. § (5) bekezdés b. pontja szerint: Egyéb jövedelemnek minősül az önálló orvosi tevékenységről szóló törvény szerinti praxisjog átruházásából származó bevételnek a korábban értékcsökkenési leírás címén költségként el nem számolt szerzési értéket és a megfizetett illetéket meghaladó része. (Figyelem! Értékcsökkenési leírás elszámolása csak egyéni vállalkozók esetében lehetséges!) A bevételnek ugyancsak nem része a megszerzése érdekében a magánszemély által viselt szabályszerűen igazolt kiadás. Fontos tudni, hogy az egyéb jövedelmekre is vonatkozik még a 2012. évben az ún. adóalap-kiegészítési szabály, amennyiben a jövedelmet megszerző éves adóalapja a 2 millió 424 ezer Ft-ot meghaladja.

Figyelem: aki alanyi jogon jutott a praxisjog birtokába, az a bevételből gyakorlatilag nem tud levonni semmit – az értékesítési kiadások kivételével –, mivel szerzési érték hiányában sem értékcsökkenést nem tudott elszámolni, sem illetékfizetési kötelezettsége nem volt. Azaz szinte a teljes bevétele jövedelemnek számít.

A szerzésre fordított kiadások lehetnek:

- a praxisjog megvásárlására fordított összeg;
- a praxisjog megvásárlásához felvett hitel kamatai;
- a praxisjog vásárlása után megfizetett illeték;

- a praxisjog vásárlása során felmerült egyéb költségek, mint például ügyvédi közreműködés díja, hirdetés stb.

A kiadások szabályszerű igazolása például adásvételi szerződéssel, számlákkal, hitelszerződéssel, a kamatok megfizetéséről szóló banki bizonylatokkal, az illeték kiszabásáról szóló határozattal stb. történhet.

Ugyanakkor nem számolhatók el azok a kiadások, amelyeket valamely tevékenységből származó bevételével szemben költségként korábban már elszámolt az eladó.

Ha a praxisjog öröklés útján került az eladó(k) tulajdonába, akkor az örökösök által az örökölt jog érvényesítése révén megszerzett bevételből a jövedelem megállapítása során levonható a jognak az illeték megállapítása során figyelembe vett része. Ha több örökös értékesíti a praxisjogot, akkor az ebből származó jövedelem a hagyatéki végzésben megállapított tulajdoni hányaduk arányában osztandó meg közöttük.

A praxisjog értékesítéséből származó, az előzőek szerint megállapított jövedelem az összevont adóalap részeként adózik az értékesítés évében. Vagyoni értékű jog átruházása esetén a jövedelemszerzés időpontja az a nap, amikor az erre vonatkozó szerződés kelt, függetlenül annak pénzügyi rendezési időpontjától.

Fontos tudni azt is, hogy a praxisjog értékesítés jövedelme után fizetendő adóra az eladónak adóelőleget kell fizetnie az értékesítés negyedévét követő hónap 12. napjáig, feltéve, hogy az adóév elejétől összesítve, vagy egyébként az adott negyedévben a fizetendő összeg meghaladja a 10 ezer forintot.

Tekintettel arra, hogy az így megszerzett egyéb jövedelem után egészségügyi hozzájárulási kötelezettség is keletkezik, és ennek megfizetésére a magánszemély kötelezett (kivéve, ha az költségként elszámolható, vagy azt számára megtérítették), a megállapított jövedelem 78 százalékát kell jövedelemként figyelembe venni.

EGÉSZSÉGÜGYI HOZZÁJÁRULÁS:

A praxisjog értékesítéséből származó jövedelem az SZJA-ban összevonandó jövedelemnek számít, ezért a jövedelmet szerző magánszemély 27 százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást fizet az adóévben az adóalap (adóelőleg) számításánál figyelembe vett jövedelem után.

Az egészségügyi hozzájárulás fizetésére kötelezett magánszemély a százalékos mértékű egészségügyi hozzájárulást előlegként, az adóelőleg, illetőleg az adó megfizetésével egyidejűleg – azaz az értékesítést követő negyedév első hónapja 12. napjáig – állapítja meg és fizeti meg. A tárgyévre vonatkozóan elkészített személyi jövedelemadó bevallásban kell az előlegként megfizetett egészségügyi hozzájárulással elszámolni, az adóbevallás benyújtásának határidejéig a különbözetet megfizetni, illetőleg a bevallás megfelelő rovatában lehet a túlfizetesként mutató különbözet összegéről rendelkezni.

ILLETÉK

Nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a ténytet sem, hogy a praxisjog megszerzése visszsterhes vagyonátruházási illeték alá esik, amennyiben visszsterher mellett, továbbá öröklési vagy ajándékozási illeték alá nem eső, más módon történik a megszerzése.

Az önálló orvosi tevékenység praxisjogának megszerzése esetén az illeték alapján a praxisjognak – terhekkel nem csök-

kentett – értéke, az illeték mértéke pedig az illetékalap 10%-a. Az önálló orvosi tevékenység praxisjogának értékét a vonatkozó adásvételi vagy ajándékozási szerződésben megjelölt – illetőleg folytatás esetén a szerző fél által bejelentett – érték alapján lehet megállapítani. Amennyiben az előzőek szerinti érték nem fejezi ki a valós értékviszonyokat, az állami adóhatóság becslés útján állapítja meg az értéket. (Az adóhatóság becslése ellen természetesen van lehetőség jogorvoslat igénybe vételére.)

DE! VAN EGY NAGYON FONTOS KIVÉTEL!

Mentes a visszsterhes vagyonátruházási illeték alól az önálló orvosi tevékenység praxisjogának megszerzése, ha az átruházó az önálló orvosi tevékenységről szóló törvény erejénél fogva, az említett törvény hatálybalépésétől volt jogosult az önálló orvosi tevékenység gyakorlására, azaz „alanyi jogon” szerezte a praxisjogát, és az első alkalommal „kerül piacra”. (Illetéktörvény: Az illetékmentességre való jogosultságot az önálló orvosi tevékenység praxisjogát szerző magánszemélynek kell igazolnia a hatóság felé. Ehhez szükség lehet az eladó részéről való konstruktív közreműködésre is [pl. a MOK által kiadott praxisjog igazolás másolata egy példányának átadásával]).

Széphalmi Miklós
a FAKOOSZ főkönyvelője

Az írás a 2012. február 21-én hatályos jogszabályok alapján készült. A jelen írás nem minősül adótanácsadásnak, praxisának eladásakor működjön együtt szorosán könyvelőjével, ügyvédjével.
